

Na glas, da jugoslavenski ministar Ninčić kreće u Rim, opet se svi ti dobri ljudi usbnili izvoditi Bog nazak svoje posljedice, što će ih taj Ninčićev put dovesti u korist Rijeke.

Jer holokausti amo, holokausti tamo — mi Fijumanci gledamo na cijeli svijet samo kroz riječke naočare. Inače za sve stvari, što se događaju po svijetu, pa bile one i Bog zna kako znamenite, mi ne damo ni pipe tabaka, dašto ako nisu u neposrednoj vezi s našim ekonomskim stanjem.

Sezona je još uvijek mrtva. Opatija plače, da nema dosta gosti, a kad Opatija plače, to sam već nekoliko puta kazao — ni Riječka nema čemu da se smije.

Ipak se u luci ovih dana opazilo nešto života. Vratila se naime ratna ladja «San Marco» i ispunila jedan dobar dio one goleme praznine, što inače uvijek zja na molu Cagnj.

I na kraju je predprošle nedjelje bilo dosta živo. Milicija Nazionale imala je svoje manevre, i to u predjelu između Vepričina i Preluka. Vojnici su bili podijeljeni u dvije grupe: crvena i modra. Crvena grupa imala je da brani granicu, a modra, da napada s istoka. Modra grupa otišla je krajem put Kastavštine, a crvena krenula je parobrodom «Costiere» u opatiju. Otuda krenuli su Crveni, kojima su se pridružili i odredi iz Lovrana i Voloskoga, put Vepričina. I tada je započelo puškanje, koje je potrajalo sve do večera.

Ne znam, koja je grupa odnijela pobjedu, ali ti manevri mora da su vrlo lijepo uspjeli, jer je u njima «vedetita» donijela dva zanosna članka. Jedan je članak napisao neki Bruno Vučko — poznati stručnjak u stvarima strateškim.

Na Riječi bio je ovih dana i atlet Rajčević. Došao je i neki Nijemac, također atlet, da se s njime tuče. Rajčević je vrlo jak čovjek, možda najjači na svijetu. «Vedetita» kaže, da je prije par godina digao sa zemlje jedan tetovir od 200 tisuća i 300 kilograma. Ja mislim, da je pretjerano. Bit će valjda samo 207 kilograma. I on je komendant. Vele, da «Vedetita», s razloga od sada nepoznatih, nije tačno opisala onu tučnjavu između Rajčevića i Nijemca. Pitao sam Ninetnu, koja je bila na licu mjesta — u teatru Verdi — da mi ona objasni, kako je bilo. Ona će meni:

— Ja nisam nis ni čula ni vidjela, ja sam samo gledala va oni nijemski muskoli! Oni su da su branili — ono, alrotke te vase kosćini! — Čujem, da je Rajčević pozdravio publiku «la roman». Pa to je sasvim u redu: kad mogu da tako pozdravljaju, razni Hosti i Grošići, zašto da ne pozdravljaju i jedan Rajčević! — Em — sumus Latinorum... Rokač.

IZ ČABRONICI.

Tajanstveno umorstvo u šumi. Pred nekoliko dana čuvao je starac Petar Smoljan svoje stado kraj našeg sela. U ponedjeljak, dne 22. februara, vratile su se same ovce kući. Smoljančeva porodica ostala je ujedared zaprepaštena. Nekoji su odmah išli tražiti starca. Nekom kratkog traženja našli su ga ubijenoga u jednoj šumi. Događaj je bio prijavljen karabinjerima. Međutim do danas nije se moglo ustanoviti, tko je izvršio to tajanstveno umorstvo u šumi. Računa se, da je starac umoren zbog kakve osvete. — Bože moj, kad ćemo živjeti u slozi i ljubavi!?

IZ SV. VIŠENŠTINE.

I opet plaćati. Moramo da se opet petuzimo na nesnosne poretke. Nema skoro jedne sedmice u godini, a da ne idu po našim selima «danti» sa plazećim nalozima. Narod nema novca, pa se tuži na sve strane ali uvijek uzalud. Na sve pritužbe i moljanjaka dobiva odgovor: «Ščavo, taži e pagaj!» Inače imamo i drugih ljudi i nevolja. U zadnje vrijeme pojavila se ovdje nekakva bolest. Skoro svaki dan neko umre. A to nas sve stoji novaca. Otkud pa plaćamo tako goleme svote za pogrebe? Ah, kad bi barem naš župnik imao malo više milosrdja do jedne rajet!

POD L I S T A K

Gjuro Gjuraneć: Andjeo mira, sreće i zadovoljstva

(Nastavak i svršetak.) Kad je andjeo dovršio svoj govor, ljudi se od svog snatrenja i promišljanja prenuše. Podigoše glave i pogledaše se. Ali na svojoj golemu žalost opaziše, da su sami. Nestade angjela, nema kolibice, samo opaziše jezercu, nekako mirno i turobno. A kraj njega šumice, obrasiu mjestimice trnjem, dracem i korovom, iz kojega vri trnata, divlja i opora jabuka, kruška, trešnja i sljiva, nudeći putnike sa svojim tepuhom i kiselim plodom, da se u tužni njiome okriepije. I to je jedina tužna uspomena, koja podsjeća ljude na izgubljeni raj zemaljski, gdje je nekod vladalo carstvo zadovoljstva. Glas ptica pozve umuknu, samo na jednoj granj kraj jezera opaziše kako turobno sjeđi orao ribić, buljeći u jezercu, ne bi li kako ulovio koju ribicu. A negdje, u nutrini šumice, odzvanjale tugaljiva melodija kukavice, sa svojih žalovitim i tužnim glasom: ku-ku! ku-ku! Sve tako dalje i dalje ponavljajući kao da opominje i podsjeća ljude, na njihov tužni i kukavni život.

Ona nekolicina ljudi, što potražiše carstvo zadovoljstva, kad sve to vidješe,

IZ GOLOGORICE.

Malo odgovora našim lažnjivcima. - Van s iminimal. «Pučki Prijatelj» u svom broju od 18. februara te god. donša dopis nekog «se-ljaka» iz naše župe. U tom dopisu čita se inim i ovo:

«Ovdje kod nas imali smo lanjske godine prilično dobru ljetinu. Samo vina je bilo malo. Nekoji nijesu imali ništa, a nekoi vrlo malo. Čuje se, ga su uza sve to neke konobe pune vina, valjda kršćan. Kažu, da se to isplati, jer su cijene vina visoke, i sada neki Labjanji piju kiselu vodu. Nekoi kažu, da prijašnje velike grijehe treba plaćati, jer Bog ne plaća svake subote.»

Mi seljaci-vinogradari najodlučnije protestiramo proti takvom zlobnom pisanju, da si ne bi nekoi širom Istre mislili, da je naša župa kakva velika francuska fabrika krštenog ili patvorenog vina. Taj siromanski klevetničnik i sam ne zna, da takvim pisanjem zatvara sebi i svojoj konobi vrata pred trgovcima. On zna i sam, da oni seljaci, koji su rano škropili i sumporali svoje vinograde, da su imali vina malo manje od drugih godina, a kojgodo i više. To je odvisilo od rada i dobrih položaja vinograda. Za prošlu godinu najbolje uspjeli su poslovnici, tko rano rani, dvije sreće grabi. To znači za prošlu godinu, tko je na vrijeme uništio peronosporu (sarka) i lug ili plijesan grožđja, taj ima vina i novaca, a tko je zakasnio, kao naš crnitelj, mora piti vodu sa praznim žepom. Njemu preporučimo onu iz Sv. Pisma: «Sa znojem lica svojega jesti ćeš svoj svagdanji kruh.» Dakle u radu je spas, a ne u klevetanju i sumničanju. Za naša vina znaju svi vinski trgovci, da spadaju među najbolja vina srednje Istre, a to potvrđuju i drugi pametni ljudi, koji piju naša vina. Kad bi naša vina bila plavotvorena, davno bi se bilo već znalo, jer kupci imaju bolja usta, nego naš klevetničnik, koji ove godine mora piti vodu. Ako pak on znađe za kakvog fabrikanta, drugo bi nam bilo, da mi doznamo za njegovo slavno ime, pa da ga mi preporučimo u svojoj novini javnosti, da svijet znađe da i kod nas ima vodotrzaca. Dakle zavidičnik, klevetničnik, navedjelo sa našim fabrikantima, jer ćemo te inače smatrati crniteljem nesamo pojedinaca nego i cijele župe. Prišti su razni porezi i nameti, te imade-mo mnogo dužnosti, ali prava nikakvih, pa nas još i ti svojimi lažima hoće pred svijetom da ocni. Ali znaj, da će prije ili kasnije pobjediti pravda i istina, jer Bog više može od demona ili djavola. — Gologoričani-vinogradari.

IZ BUZEŠTINE. Ala se je nakišilo u ono 15-20 dana! Već smo počeli zdvajati govoreći: Neće biti dobra ni u ovoj novoj godini. Nismo dašto radili ni polju: nismo kopali, ni orali, a ni krumpira posadili. Krivja je — kiša. Dan za danom smo promatrali oblake, da li se počimaju gubiti prema jugu. I ta bura se nije pojavila. Ali ju doveo — gospodin grof Pust. Taj raspukca, lump i pljanica, taj pokvarenjak i saljivizija — doneo, namajmo tu buru našu. Ma očekada tomu Pustu ta moć, da tu silnu gospodju Bura moga prevariti, namamiti k nama, da nam razvedri nebo, a staze i ceste osuši, a njemu, grofu Pustu, da omogući tri dana veseliti se i lumpati dan i noć. Bilo kako bilo, ipak pust smo imali lijep, vedar, sunčan i topao. To je naše djevojke i mladiće osobito podražilo i obradovalo. Sva sela naokolo odlučise: držimo se starine, pak idemo svi u krahuljiše! — I išlo sve. Svako selo napose imalo je svoju pusu družinu: bele i crne maskare, glazbu i svirce, pa i one grede naše stare — zvončari! Svaka družina imala svoga vođu, pametnog župana ili drugu drugu bolju osobu, koja prima darove, daje nagjbe, pa i novac. Miluske štrpce i svetomartineve maskare vodile slomaca glazba (muzika); a drugi, koji imali su svoje opet domaće svirke (susce, klarinet, bns, trublja). Svako selo, svaka krahuljina družina nastojala je da se istakne, pa da bude smješna i da se ljudi smiju.

Zvončari vrše svoju tešku službu savjesno: prave komedije da moras pucati od smijeha. Družina ima i lijepo na žensku odjevenje maskare, koje plešu, pak: prodavate sladoloca, popravljate kishbrana. Trgovce platna, pak — ciganske družbu. Evi ti koje, krađe, ali eto tu ti suca, koji suđi, karabinjere gašade u zatvor. Da ih vidist Moraš se snijati. Neka sela i maskare imali su i presvjetlog biskupa. Da ga vidiš, reko bi: eto ga pravoga pravatoga biskupa. On je ljude — blagoslivljao — Oko njega dva kapucina. A tih maskara bilo ove godine dosti, pak dosti bilo i zabave u svim našim selima. Ove godine odliškova se u tom naš Mlun. Sv. Martin, pa i Štrped, a osobito Sv. Ivan. Mlunci posjetiše ove godine buzetsku okolicu, Sv. Martin i druga sela. Bilo nam drago.

IZ SREDNJE ISTRE. Ljudi, pamet u glavii. Po našim selima klati se nekakav agent fotografске firme «Adolfo Marchetti» (Udine). Nagovara ljude, neka si dadu načiniti, (po običnoj fotografiji) dosta veliku sliku za «pokušaj» od više imenovane firme. Ovu sliku da će dobit badava. Platit će samo 6 lira za troškove. Ako im se bude svidjela prva slika, moći će, ako budu htjeli, naručiti drugu u naravnoj veličini za 56 lira.

Na pitanje, da li će se poslije morati naručiti i drugu sliku, odgovara — ne, samo u njegov potpis neka potpišu i oni «potvrdu», da su mi izručili 6 lira, i tu potvrdu daje njima.

Ljudi, pazite! Ako ste potpisali onu tobožnju potvrdu, tim ste se obvezali, da ćete naručiti i sliku za 56 lira. U kratko: Tko uzme prvu sliku za «pokušaj», mora uzeti i drugu za 56 lira.

Nemamo ništa — proti tomu, da razne firme šire svoju «umetnost» među nas, ali ovaki postupak nije baš najbolji.

Toliko za danas, a drugom zgodm malo više. — Osa.

IZ PRODAJNI KOD BUZETA.

Bit će bolje — mišimo se samolo. Da vam pravu istinu kažemo, mi smo ovuda nekako mrzli i ledeni. S one strane Buzeta, u Sv. Martinu, Sv. Ivanu, Štrpedu još znaju naši ljudi biti živi, veseli, ko-rajniji u svakom obziru, ali naš kraj, to jest: Prodani, Svi Sveti, Podkuk nekako je umrtvio. Mrtvi smo bili za pravo reći i za pust. Zapuštamo starinu i starinske navade. Ovo su zla znamenja. Nama se čini, kao da smo svi ovuda mrtvi, i kao da se nešto ruši kod nas. No, to nije istina, pak zato pozivljem svoje susjede i seljane, da se i mi ovuda malo maknemo od sna i spavanja. Budimo veseli — i kuražni, ali budimo i složni. Bog nas očuva od «disperzije», a i od «mizerije». Sve drugo će samo doći. Štožimo se, pak nešto učimo, da svijet naokolo vidi, da smo i mi ovuda živi. Naručimo našu «Istarčku Riječ», da nas probudi, ožumati i raskuži. Požimo svima, da još mi nismo propali, a ni prodani. — Ima u našim šilama kraj, samo ugrmimo je u prijateljstvom, složinom i djelom za svoj jezik i narod! «Bit će bolje — mišimo se samolo» — Domaći sin.

IZ SOVINJAKA.

Kao pusu šalū ćemo vam ovo javiti, da su naši šinjori u Buzetu na dan svetoga Pusta izdali dekret našem poštenjaku Antuna Vivodi iz Pračane, kojim ga rešavaju časti sudbenog proćenjela ili perita. Pa što je sagriješio? Što je koga pokrao, ranio, ubio ili prevario? Dali se je on ogriješio o zakone? Da li je je on griješio kao vještak-proćenitelj? — Od svega toga, brate, ništa! — On je čist i poštenjak, pa ipak bi — kažnjem. Pa za što? Zato što je on naš narodni slavenski čovjek, koji se ne srami i ne boji biti ti i takav; a ovo je dosti za današnje vlastodršce, da ga proglašuju — agitator antinacionalne. Nego ova kazna malo ili ništa škodi našem narodnjaku Ant. Vivodi. Njega brani njegova zemlja i govoda. Ali mi se još nećemo čudimo. Čudimo se, kako oblasti vjeruju njegovu susjedu županu, koji je ovuda na slabu glasu. Ali grušti su grušti!

Zato stadoše misliti, kako bi te svoje pogreške izpravili, i izgubljeni raj zadovoljstva međusobnom slogom i ljubavlju našli. Ljudi se latise svakojakih izuma. Čitavu zemlju oploteše i iskrašise ljudski izumi, brozajvi, telefoni, paravozii. Sve to liti streljovitom brzinom, ne bi li kako dostignuli zadovoljstvo. Ali zadovoljstva i rijeckama jure parobrod. Istim zrakom liježu zrakoplovi. Ali zadovoljstva nikada. Ljudi, reć bi, da su dostigli zadovoljstvo nac svojih izuma, jer pronadješe i u svojoj korist upotrijebiše sve prirodne sile. Ali opet zadovoljstva nikako.

Učenjaci ispitāše čitave gore debelih knjizurina, zakonodavci cijele kupove složije zakona i naredaba, sa zakucastima i kvakastima paragrafima, da se svačiji život, poštenje i imetak zaštitii i čuva, na svu ruku i zadovoljstvo ljudi i pojedina-cina. Ali zadovoljstvo opet nema! Nema ga! Što se jedan put izabulo, to se teško ili nikako više dostignut ne može.

Devetnaesti stolina godina od došađa Isusova je već u nepovrat minulo, pa evonas, dragi Stoće i u dvadesetom vijeku. Ljudi se bore raznim izumima. I u toj borbi, kad misle, da su na vrhuncu slava, danas nestaje jednoga, a sutra drugoga, i tako nevdnom. Jedini nestaje, a drugi oot-laza na svijet. I tako na ovom svijetu stal-na samo mijena jest.

Ljudi, pamet u glavii. Po našim selima klati se nekakav agent fotografске firme «Adolfo Marchetti» (Udine). Nagovara ljude, neka si dadu načiniti, (po običnoj fotografiji) dosta veliku sliku za «pokušaj» od više imenovane firme. Ovu sliku da će dobit badava. Platit će samo 6 lira za troškove. Ako im se bude svidjela prva slika, moći će, ako budu htjeli, naručiti drugu u naravnoj veličini za 56 lira.

Na pitanje, da li će se poslije morati naručiti i drugu sliku, odgovara — ne, samo u njegov potpis neka potpišu i oni «potvrdu», da su mi izručili 6 lira, i tu potvrdu daje njima.

Ljudi, pazite! Ako ste potpisali onu tobožnju potvrdu, tim ste se obvezali, da ćete naručiti i sliku za 56 lira. U kratko: Tko uzme prvu sliku za «pokušaj», mora uzeti i drugu za 56 lira.

Nemamo ništa — proti tomu, da razne firme šire svoju «umetnost» među nas, ali ovaki postupak nije baš najbolji.

Toliko za danas, a drugom zgodm malo više. — Osa.

IZ PRODAJNI KOD BUZETA.

Bit će bolje — mišimo se samolo. Da vam pravu istinu kažemo, mi smo ovuda nekako mrzli i ledeni. S one strane Buzeta, u Sv. Martinu, Sv. Ivanu, Štrpedu još znaju naši ljudi biti živi, veseli, ko-rajniji u svakom obziru, ali naš kraj, to jest: Prodani, Svi Sveti, Podkuk nekako je umrtvio. Mrtvi smo bili za pravo reći i za pust. Zapuštamo starinu i starinske navade. Ovo su zla znamenja. Nama se čini, kao da smo svi ovuda mrtvi, i kao da se nešto ruši kod nas. No, to nije istina, pak zato pozivljem svoje susjede i seljane, da se i mi ovuda malo maknemo od sna i spavanja. Budimo veseli — i kuražni, ali budimo i složni. Bog nas očuva od «disperzije», a i od «mizerije». Sve drugo će samo doći. Štožimo se, pak nešto učimo, da svijet naokolo vidi, da smo i mi ovuda živi. Naručimo našu «Istarčku Riječ», da nas probudi, ožumati i raskuži. Požimo svima, da još mi nismo propali, a ni prodani. — Ima u našim šilama kraj, samo ugrmimo je u prijateljstvom, složinom i djelom za svoj jezik i narod! «Bit će bolje — mišimo se samolo» — Domaći sin.

Kao pusu šalū ćemo vam ovo javiti, da su naši šinjori u Buzetu na dan svetoga Pusta izdali dekret našem poštenjaku Antuna Vivodi iz Pračane, kojim ga rešavaju časti sudbenog proćenjela ili perita. Pa što je sagriješio? Što je koga pokrao, ranio, ubio ili prevario? Dali se je on ogriješio o zakone? Da li je je on griješio kao vještak-proćenitelj? — Od svega toga, brate, ništa! — On je čist i poštenjak, pa ipak bi — kažnjem. Pa za što? Zato što je on naš narodni slavenski čovjek, koji se ne srami i ne boji biti ti i takav; a ovo je dosti za današnje vlastodršce, da ga proglašuju — agitator antinacionalne. Nego ova kazna malo ili ništa škodi našem narodnjaku Ant. Vivodi. Njega brani njegova zemlja i govoda. Ali mi se još nećemo čudimo. Čudimo se, kako oblasti vjeruju njegovu susjedu županu, koji je ovuda na slabu glasu. Ali grušti su grušti!

IZ SOVINJAKA.

Kao pusu šalū ćemo vam ovo javiti, da su naši šinjori u Buzetu na dan svetoga Pusta izdali dekret našem poštenjaku Antuna Vivodi iz Pračane, kojim ga rešavaju časti sudbenog proćenjela ili perita. Pa što je sagriješio? Što je koga pokrao, ranio, ubio ili prevario? Dali se je on ogriješio o zakone? Da li je je on griješio kao vještak-proćenitelj? — Od svega toga, brate, ništa! — On je čist i poštenjak, pa ipak bi — kažnjem. Pa za što? Zato što je on naš narodni slavenski čovjek, koji se ne srami i ne boji biti ti i takav; a ovo je dosti za današnje vlastodršce, da ga proglašuju — agitator antinacionalne. Nego ova kazna malo ili ništa škodi našem narodnjaku Ant. Vivodi. Njega brani njegova zemlja i govoda. Ali mi se još nećemo čudimo. Čudimo se, kako oblasti vjeruju njegovu susjedu županu, koji je ovuda na slabu glasu. Ali grušti su grušti!

Ljudi, pamet u glavii. Po našim selima klati se nekakav agent fotografске firme «Adolfo Marchetti» (Udine). Nagovara ljude, neka si dadu načiniti, (po običnoj fotografiji) dosta veliku sliku za «pokušaj» od više imenovane firme. Ovu sliku da će dobit badava. Platit će samo 6 lira za troškove. Ako im se bude svidjela prva slika, moći će, ako budu htjeli, naručiti drugu u naravnoj veličini za 56 lira.

Na pitanje, da li će se poslije morati naručiti i drugu sliku, odgovara — ne, samo u njegov potpis neka potpišu i oni «potvrdu», da su mi izručili 6 lira, i tu potvrdu daje njima.

Ljudi, pazite! Ako ste potpisali onu tobožnju potvrdu, tim ste se obvezali, da ćete naručiti i sliku za 56 lira. U kratko: Tko uzme prvu sliku za «pokušaj», mora uzeti i drugu za 56 lira.

IZ SREDNJE ISTRE.

Ljudi, pamet u glavii. Po našim selima klati se nekakav agent fotografске firme «Adolfo Marchetti» (Udine). Nagovara ljude, neka si dadu načiniti, (po običnoj fotografiji) dosta veliku sliku za «pokušaj» od više imenovane firme. Ovu sliku da će dobit badava. Platit će samo 6 lira za troškove. Ako im se bude svidjela prva slika, moći će, ako budu htjeli, naručiti drugu u naravnoj veličini za 56 lira.

Na pitanje, da li će se poslije morati naručiti i drugu sliku, odgovara — ne, samo u njegov potpis neka potpišu i oni «potvrdu», da su mi izručili 6 lira, i tu potvrdu daje njima.

Ljudi, pazite! Ako ste potpisali onu tobožnju potvrdu, tim ste se obvezali, da ćete naručiti i sliku za 56 lira. U kratko: Tko uzme prvu sliku za «pokušaj», mora uzeti i drugu za 56 lira.

Nemamo ništa — proti tomu, da razne firme šire svoju «umetnost» među nas, ali ovaki postupak nije baš najbolji.

Toliko za danas, a drugom zgodm malo više. — Osa.

IZ PRODAJNI KOD BUZETA.

Bit će bolje — mišimo se samolo. Da vam pravu istinu kažemo, mi smo ovuda nekako mrzli i ledeni. S one strane Buzeta, u Sv. Martinu, Sv. Ivanu, Štrpedu još znaju naši ljudi biti živi, veseli, ko-rajniji u svakom obziru, ali naš kraj, to jest: Prodani, Svi Sveti, Podkuk nekako je umrtvio. Mrtvi smo bili za pravo reći i za pust. Zapuštamo starinu i starinske navade. Ovo su zla znamenja. Nama se čini, kao da smo svi ovuda mrtvi, i kao da se nešto ruši kod nas. No, to nije istina, pak zato pozivljem svoje susjede i seljane, da se i mi ovuda malo maknemo od sna i spavanja. Budimo veseli — i kuražni, ali budimo i složni. Bog nas očuva od «disperzije», a i od «mizerije». Sve drugo će samo doći. Štožimo se, pak nešto učimo, da svijet naokolo vidi, da smo i mi ovuda živi. Naručimo našu «Istarčku Riječ», da nas probudi, ožumati i raskuži. Požimo svima, da još mi nismo propali, a ni prodani. — Ima u našim šilama kraj, samo ugrmimo je u prijateljstvom, složinom i djelom za svoj jezik i narod! «Bit će bolje — mišimo se samolo» — Domaći sin.

Franina i Jurina s Rusom va jakte.

Fr.: Ovo je jedan jako čudnovati brod. N. jedno nevreme mi ne naudi. Fr.: Još je čudnovateja ova telegrafija na njemu. Čujte Ilija Nikolajevič, recite onomu vašemu čoveku, neka malo zname čepić od Podgrada.

Rus: A ča je to Podgrad? Jur.: To vam je jedno mesto va Istre, kad su sami Slovenci, naši dobri i trdni ljudi. Fr.: Od tamo je bil i jedan naš zastupnik. Ki se je zval Jenko. On se je puno let. sve do svoje smrti, lepo boril s našem Spiritičem i Mandičem.

Jur.: Već je puno vremena, da ne znam niš, kako je tamo, pak bim rad da malo pitam oni ljudi, ako su još živi.

Rus: Ej, Gavrilo Stjepanoviću, znamu Podgradu čep.

Gavrilo: Haraso, Ilija Nikolajevič! Rus.: Ala — čep je vane. Jurino Andrejević, govorit!

Jur.: Oj, Podgrad! — Je li tamo? Glas s Podgrada: A je — je, da bi tako ne! Gdo je tamo?

Jur.: Ja, Jurina. Kako vam je? Glas s Podgrada: Če Bog ne pomore, ba jako hudo!

Jur.: A kako općina? Glas: Katera općina? Mi nimamo već općine. Naše Županstvo je šlo rakom živj-gat.

Jur.: S kakovim vražjim rakom? Glas: Županstvo 'j razpuščeno. Tam ni već nobehena našega. Kmalu dobitmo potestast.

Jur.: A kega? Glas: Buh ve kateroga. Jur.: A čep pak to bit ki domaći? Glas: Ni to ne vem. Morda bo, a morda tudi ne bo. Potestast bo tisti, kateroga ministri semkaj pošlejo. Če bo Sicilijan — bo Napolitan. Bo ta ali oni, to bo za nas vse eno. U županstvu ne bomo imeli mi već svoje besede. Bug žegnaj.

Jur.: Bug klonaj! Ala Gavrilo, zataknite ta čep, da ne bi još ča vanka steklo. Fr.: Ja pak mislim, da te oblasti same vid. da su na najbolje one općini, s kemi upravljaju domaći ljudi, pak čep bit so-šet, kako je i jedamput bilo.

Jur.: I ja bim rekao, da čep to tako bit. Sve se pomalo menja. Na — komad su dve let, da su napravili oni školski zakon, i već su ga speta promenili.

Fr.: A ki ti to rekal? Jur.: Čital sam va jednom kineskem foje. Baš dobro da sam se spametil! Čekaj, da malo pitamo, ča 'j s tem zakonom! Ilija Nikolajevič, recite vašemu čoveku, neka zname malo čep onomu čoveku, nemu ministru Jentile, ki je negdere va Rime.

Rus.: Gavrilo Stjepanoviću, znamite nekadajemu Gentile — čep. — Nač već ućinjeno. Ala, Jurino Andrejević, govorit!

Jur.: Eja, šijor Jentile, eja! Gentile: A, to ste vi, Jurina. Ča bi oteli? Jur.: Bim otel malo znač, ako je istina, da ste već promenili oni vaš prezlamentiti zakon od školi!

Ljudi nenadano iščezavaju, a kuda, kamo, zamisli se prijatelju! To je teško reći. Samo vidiš mjestimice po crnoj zemlji nekakove humke, koje narod kršiti raznim imenima, svaka narodnost svojim jezikom. Ali ipak svi se narodi u jednom slažu. Taj humak naime nitko ne kršiti lijepim i zvučnom, već nekako tugaljivim i žalobnim imenom. A kraj tih humaka nalaze se spomenici, koji makar kako fino izradijeni i ukraseni bili, nikomu ipak mili i lijepi nisu, niti bi ga itko menika onomu, tko pod njim vječni sanak sniva.

Na spomenicima, nalaze se nadpisi: One dje počiva taj i taj, preminuo godine i dne toga i toga. Proznajice, kad tula idu, kad kada govore: Ovdje leži silnik! Kad nam je pravo, Bog neka mu suđi, ne će više gulliti sirotinji!

Ali opet: Ovdje počiva vječni sanak, taj i taj. Bog mu milostiv bio. Dobar čovjek, pravil prijatelj naroda, a vjeran sin se tugaljive riječi. Steta samo, što nam ljudi dostižogje u hladan grob. I to je sve, što ljudi dostižogje od carstva zadovoljstva do dana današnjega.

Da li će dvade-eti vijek podopnu probuditi kod ljudi milosrdje? I da li će nestati i tih i tih, koji već stadoše i isti svoj jezik miroljubivim i blizim anamati? Bog

pitanju popunjenja Vijeća Društva Naroda. Čini se da je ovaj ugovor odgovor Francese na odveć veliko podupiranje njemačkih zahtjeva sa strane Engleske.

IMENOVANJA NOVIH KARDINALA.

U vatikanskim krugovima uporno se tvrdi, da će još prije Uskrsa biti sazvan tajni konzistorij, na kojem će papa podijeliti kardinalske šešire nekim nadbiskupima. Smrću kardinala Merciera, Talbora, Benlocha. Vima i Sile upražnjeno je pet kardinalskih mjesta, koje će na ovom konzistoriju biti popunjeno, a vjerovatno će biti podijeljeni kardinalski šeširi i nekim stranim prelaticama, pri čemu u prvom redu dolaze u obzir jedan irski i jedan jugoslovenski crkveni dostojanstvenik. Računa se, da će jugosl. kardinalom postati i zagrebački nadbiskup, g. dr. Ante Bauer.

Domaće novosti

† Slavoj Makarović.

Prošlog ponedjeljka preminuo je u Rijani mladi učitelj, g. Slavoj Makarović. Pokojnik se je rodio u Materiji. Službovao je kao učitelj u Pasjaku i Rižani. Bio je na daleko poznat kao dobar radnik na kulturnom polju. U Pasjaku je ustanovio i izučio tamburački zbor. Sve svoje sile posvetio je svojem narodu, kojega je ljubio svim žarom svoje duše. Bio je narodnjak od glave do pete. Za vrijeme rata borio se kao dobrovoljac na srpskoj fronti protiv Austrije i Njemačke.

Jučer je bio pokopan u Crnom kalu. Sprovod bio vrlo lijep. Političko društvo «Edinost» i naše uredništvo zastupao je g. Stari, a istarsku «Prosvjetu» g. Miroslav Znak.

Ucviljenoj porodici naše iskreno sautešće, a pokojniku neka je vječna uspomena!

† Marijan Perković.

Iz Sv. Vičentine stiže nam žalosna vijest, da je tamo 20. februara te godine preminuo brat našeg prijatelja g. Ivana Perkovića, Marijan Perković. Pokojnik je bio naša gore list; pošten i značajan Jugoslaven. Nekam je laka Jugoslavina gruda, koju je svim žarom ljubio, a ožalošćenju porodice naše iskreno sautešće!

Zaključna rasprava protiv narodnog poslanika dra Wilfana, dra Vrtovića i dra Stangera.

Prošle subote vršila se u Pazinu druga i posljednja rasprava protiv naših narodnih vodja, g. dra Wilfana, dra Vrtovića i dra Stangera, koji su bili optuženi, da su 2. augusta 1925. priredili skupštinu na Učki i da su tamo držali buntovne govore.

Optužba je bila sastavljena na temelju prijave, koju je — po informacijama karabinijskog maresijala Mammina — uložio policijski komesar Chizzola iz Pazina.

Prva rasprava se je vršila 29. decembra prošle godine. Na predlog državnog odvjetnika, koji je predlagao, da se zasluša i karabinijski maresijal Mammino, rasprava je bila taj dan odložena.

Na novu raspravu, koja se je vršila prošle subote, bili su pozvani optuženici i svi svjedoci prve rasprave. Maresijal Mammino je bio također pozvan. On je izjavio, «da je podnio izvještaj na temelju informacija, dobivenih od osoba, koje ne smije da spomene.» Sam pak nije mogao ništa da kaže.

U subotu su svi svjedoci potvrdili ranije izjave, koje su iznijeli na prvj raspravi. Policijski je komesar ponovno izjavio, da je učinio prijavu na temelju izvještaja maresijala Mammina, a ovaj kotonji, da je, par dana prije izleta čuo, da će se vršiti na Učki iridentistički zbor. U nedjelju 2. augusta išao je na buzetisku stanicu, gdje je vidio, da se dosta ljudi voze vlakom. I tada da je bio uvjeren, da će se zaista vršiti napomenuti zbor. Radi toga je odmah telefonirao oružničkoj postaji. Kasnije je saznao, da se je zbljiba održavao na Učki nekakav zbor. Ali ipak nije mogao navesti niti jednog informatora. On opet nije mogao ništa da svjedoči, jer nije znao ništa.

Nakon toga je državni odvjetnik predložio, da se svi optuženici riješe optužbe, to više, kad nije dokazano, da su počinili kakav prekršaj. Sudac se je na to okrenuo prema braniteljima, veleći, da se sigurno i oni pridružuju predlogu državnog odvjetnika. Dr. Slavik je naglasio, da se optuženi moraju riješiti optužbe nesamo za to, što im se ne može dokazati nikakvo kažnjivo djelo, nego i za to, što se dokazalo da su nevini. Izvadjajima g. dra Slavika se je pridružio i službeni branitelj, gosp. dr. Borovich. Nakon toga je sudac sve optuženike riješio od optužbe.

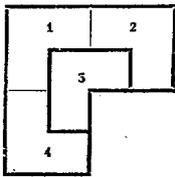
Rasprava je potekla bez ikakvih incidentata. Isto tako nije bilo incidentata ni prije ni poslije rasprave. U gradu je bio prilično pojačan policijski aparat.

Zrebanje nagrada raspisanih u Narodnom koledaru «Framina i Jurina» za g. 1926.

Za vučenje nagrada raspisanih u Narodnom koledaru «Framina i Jurina» za 1926, dne 2. marta 1926. u 11 sati jutro u uredništvu «Istarske Rijeci» sastala se je komisija, sastavljena od predsjednika: prof. dra Laya Cermelja i članova: Ante Ivesa, Josipa Juriševića, Dore Maršić i Mira Zmaka. Komisija je pregledala poslana rješenja i konstatairala, da je bilo dostavljeno 108 rješenja, od kojih su bile 103 pravilno riješene. Zatim se je pristupilo vučenju i gospodjica Dora Maršić najprije je iz zrebala Milicu Ružić, a zatim Nevenku Skoko. Prema tome dobiva prvu nagradu, sat u vrijednosti od 150 lira Milica Ružić - Sušak, Strossmayerova 61, a drugu nagradu - 100 lira Nevenka Skoko - Premantura br. 28 kod Pule.

Komisija je o vučenju sastavila i potpisala protokol.

Riješenje zagonetka bilo ovo: I. zagonetka

II. zagonetka

A 10x10 grid for a word puzzle. The letters are: Row 1: o, r, o, g, n, j, e, z, d; Row 2: o, v, r, h, i, l, m, o, r; Row 3: a, v, i, j, e, j, e, r, s; Row 4: l, o, b, o, d, e, u, r, a; Row 5: v, n, i, c, i, i, u, i, j, e

Oro gnjezdo vrh timora uje Jer slobode u ravnici nije.

Pravilno su obe zagonetke riješili: Marko Bležević, Nugla; Marko Nežić, Nugla; David Mikolačić, Nugla; Marko Nežić pok. Rafaela, Nugla; Dragutin Nemarnik od Ant., Krkuš; Ivan Počekaj, Nugla; Milena Vahtar, Opatija; Mihovil Pikučić, Stinjan; Milica Ružić, Sušak; Olga Turak, Pula; Dušan Rade, Buzet; Marko Matejčić, Bačani; Ivan Tomašić, Sušak; Bassen Andre, Lovran; Marija Rade, Reka; Sava Buničić, Cres; Vjekoslav Veličić, Antunova, Cres; Ivan Drod Burburan-Ivanov, Cres; Andrija Dinkova Burburan, Cres; Marko Buničić, Cres; Marija Veličić Antonova, Cres; Bartul Rakić, Pomer; Lucija Trošt, Trošti; Anton Guštin, Trošti; Gašparina Buničić, Markova, Cres; Ante Bastijančić od Franje, Avelino Valčić Beršec; Marija Veljak, Pazin; Zora Velan, Brežani; Jakov Ilijašić, Oproč; Cvjetko Premuš, Beršec; Ivan Družetičić, Altura; Danica Pilepić, od Antuna, Zamet; Nadišlav Mračković, Mošćenice - Draga; Vladislav Premate, Premantura; Zorka Perušić, Kraljevica; Jovan Dorčić, Dubravica-Dorčić Pazin; Radovan Zuccoon od Mate, Medulin; Milka Rubinić, Draga, Mošćenice; Pravoslav Peteh, Zminj; Gervazij Bačić, pok. Stjepana, Matulje; Ivan Valan, Trnovo - Bistrica; Branko Ivančić Matijin, Divoograd; Milan Skalamera Beršec; Anton Uhač, Mošćenice; Jeletić Josip od Ivana, Bregi; Zdravko Rošić Makso, Škriljevo; Zorka Demarin, Vodice; Ivan Fiamin pok. Ivana, Zamet; Marija Macuka, Stinjan; Ciril Velan, Brežani; Vladimiri Nidošić od Antuna, Lovran; Joakin Beršota, Pazin; Mira Kinkela pok. Vinka, Rukovac; Stjepan Kirac, Pula; Antica Gasparini pok. Ivana, učiteljica Rukavac; Lovorka Brgić pok. Antona, Mihotić; Lorenčin Josip od Josipa, Medulin; Boris Brdar od Jakse Jurišić; Milan Cerovčan, Buzet; Dragutin Pošćić pok. Antuna, Bregi; Milan Skalamera od Franca, Beršec; Ante Miličić, Matetov, Gračišće-Milotičić breg; Petar Miličić, Matetov, Gračišće-Milotičić breg; Viktor Trošt, Dorčić, Pazin; Viktor Pošćić, pok. Antona, Francić; Josip Ivesa, Premantura; Ivan Bonić, pok. Ivana, Draguzetičić; Vera Mihoviličić, Premantura; Stanka Jačić rod. Turk, Dane, Vodice; Nevenka Skoko, Premantura; Ana Mender, od Antona, Medulin; Ana Jurković od Petra, Vasanska Opatija; Marica Bačić od Franca, Ičić; Marija Tomašić, Ogulin; Stjepica Stičić od Varnosava, Šibici; Ante Božić od Jure Puh; Andrija Kačić, Matijavila, Lovran; Marija Kosić, Reka; Marija Kinkela, Klana; Ivan Brunnjak i Petra Bregi Angeli; Viktor Hekić, Opatija; Antica Lukeš, Krnica; Foška Ribarić od Antona, Vodice; Mikula Zuccoon od Ivana, Medulin; Mirko Flego, Počekaj; Branko Bačić, Tući; Mate Rakić, Premantura. Ljudmila Črnčić od Antona, Rukavac; Vera Sandalj, Lupoglav; Lazarčić Luka od Ivana, Medulin; Ana Bastijančić od Franje, Pomer; Aničić; Mirojko, Antunov, Ičić; Aničić; Nikola Poljanec; Aničić; Josip Androv, Poljane; Stimilović Miho, Marčana; Blažina Bogoljub, Marčana; Olga Turak, Pula.

Sajmovi u Istri.

Svake godine Narodni koledar «Framina i Jurina» objavlja sajmove u Istri. Nekoji

JAVNA ZAHVALA.

Svim onim plemenitim dušama, koje se za nas zanimale prigedom dvomjesečne preteške bolesti i same smrti, premile nam pokojnice, supruge i majke

Josipe Čus rođene Dušan

budi ovime izrečena najsrdačnija hvala.

Osobita hvala velečasnoj gg. svećenicima V. Hradeku, P. Filipliću iz Lindara i B. Opašiću iz Cerovlja, koji su se pobrinuli, da žalobne svečanosti budu u najboljem redu i narodnom duhu izvršene.

Neizreciva hvala svim onim plemenitim dušama, koji nastojahu da svojom blagom riječi ili drugim milosrdnim činima našu pretešku bol ublaže.

Najsrdačnija hvala budi izrečena svim prijateljima, znancima, rodbini, a tako i svima onima, koji su dohrlili iz Pazina, Lindara, Zarečja, Novaki, Cerovlja, Gologorice, Pule i Trsta, da uveličaju žalobnu povorku, počaste i sprovede mile ostanke do hladnog groba.

Bog platio svima!

U NOVACIMA, dne 22. veljače 1926.

Tugujuća obitelj.

nam javljaju, da su nekoli sajmovi pogriješno napisani. Radi toga molimo sve naše čitatelje, koji imaju koledar, da nam jave, ako je za njihovo selo pogriješno objavljen sajam. Ovakvo ćemo doći do opšutno točnih podataka o sajmovima, što će i trgovcima i kupcima koristiti. Eventualne pogriješke nek se jave našem uredništvu.

Samoubijstvo u Lupoglavi.

Prošle nedjelje ubio se u Lupoglavi financer Benjamin Veneziano iz Sicilije. Stojak je potaklo na taj čin, nije poznato. Prama našem narodu ponašao se vrlo korektno.

Športsko društvo «Orljak» u Lanišću.

Redovita glavna skupština Športskog društva «Orljak» održavat će se dne 19. o. m. j. u 1 sat popodne sa ovim dnevnim redom: 1) nagovor predsjednika; 2) izvještaj tajnika; 3) izvještaj blagajnika; 4) biranje novog odbora; 5) slučajnost. Ako u određeni sat ne bude prisutan dostatan broj članova za zaključivanje, održati će se pol sata kasnije bez obzira na broj prisutnih sa istim dnevnim redom. — Odbor.

Školska zabava.

Dne 14. februara vršila se je u Lupoglavi školska zabava u korist siromašne djece. Zabava se je sastajala iz govora, igranja, pjevanja i plesa. Uspjeh bio je lijep. Čisti dobitak iznasa 800 lira. Učiteljstvo škole najljepše zahvaljuje svima koji su stogod pridonijeli uspjehu zabave i time pomogli siromašnu djecu.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI
Tiskar: TISKARA «EDINOST» U TRSTU

POZIV

XXX. glavnu skupštinu

Posujilnice u Voloskom

registrane zadruge na ograničeno jamčenje koja će se održavati u nedjelju dne 21. marca 1926. u 9 sati u društvenim prostorijama

DNEVNI RED:

- 1.) Čitanje zapisnika prošlogodišnje glavne skupštine.
- 2.) Izvješće ravnateljstva.
- 3.) Izvješće nadzornog odbora.
- 4.) Izvješće revizora Zadruga zveze.
- 5.) Zaključak o uporabi čistoga dotika.
- 6.) Izbor ravnateljstva, nadzornog odbora i društvenog suda.
- 7.) Zaključak o promjeni § 1. društvenih pravila.
- 8.) Slučajni predlozi.

RAVNATELJSTVO.

Ne bude u 9 sati zastupan propisani broj zadrudnih dijelova, održavati će se ista u 9½ sati bez obzira na zastupani broj zadrudnih dijelova.

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Eršćaci p. Zminj (Gimino), Istra.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Telefon: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Telefon: 5-18

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Gorica, Kraoj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split

CENTRALA u LJUBLJANI

Dionička glavnica i pričuva: 60.000.000 dinara.

Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na uložne knjižice, te ih ukamplačuje sa 4%, a uloge na tekuće račune sa 4½%, netto. Za otkaz vezanih uložaka plaća postotke po dogovoru. Izvršuje burzane naloge i daje u najam sigurnoosne kubijske (SAFES)

XX Blagajna je otvorena od 9h-12.50 i od 14h-16 sati ZK

PRODAJE SE KUĆA u Humu ob. Družbina škola). Ponudbe i uvjete predati Ročkom društvu za štednja zajmove.

KRUNE plaća po 2-1

ALOIZIJU POVH, Piazza Garibaldi 2 prvi kat

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

Advertisement for Matko Gortan's photographic studio in Pazin. Includes an image of a camera and text: 'Fotograf Matko Gortan u Pazinu', 'preporuča sl. općinstvu mjesta i okolice svoju fotografsku radionu', 'Izrađuje brzo svakovrsne fotografije. Fotografije za putnike (poštom) izgotovljuje u roku 1 sata.'

Advertisement for Dr. D. Sardoč, a specialist for oral and dental diseases. Text: 'ZUBAR Med. U. dr. D. Sardoč specijalist za usne in zubne bolesti', 'perfekcionisan na bečkoj klinici ordinira u TRSTU = od 9-12 i od 15-19 =', 'Trst, Via M. R. Imbricari 16, L. (crnje Via S. Giovanni)'

Advertisement for Fran Cink's leather goods. Text: 'Trgovina koža i raznih postolarskih potrepština', 'FRAN CINK CAMPO BELVEDERE br. 1', 'drži u svom skladištu svake vrsti u tu struku zasjecajute robe uz najnižu dnevnu cijenu.', 'Podvorka brza i točna. Podvorka brza i točna.'

Advertisement for Zlatarna Albert Povh. Text: 'Zlato, srebro, krune, platin i umjetne zubove', 'kupuje Zlatarna ALBERT POVH', 'Trst, Via Mazzini 46'